

دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی در گفت‌وگو با «ایران» اعلام کرد

تدوین آیین‌نامه‌ای برای توسعه سواد همسو با تعاریف جهانی

گزارش

غزل رضایی تانی

خبرنگار

از نظریونسکو مدت هاست جهان از سطح سواد خواندن و نوشتن عبور کرده و به مراحل بالاتر و توسعه یافته‌تری از سواد رسیده است. سواد خواندن و نوشتن، سواد رایانه و زبان خارجی، انواع سواد مهارتی مانند سواد عاطفی، ارتباطی، مالی، رسانه‌ای، تربیتی، رایانه‌ای، سلامتی و... مربوط به گذشته هستند و اکنون پذیرش و توانایی تغییر در زندگی خود متناسب با آنچه آموخته‌ایم سطح سواد ما را تعیین می‌کند. با این تعاریف مادر کدام یک از این سطوح سواد قرار داریم؟ آیا سازمان‌هایی مثل سازمان نهضت سواد آموزی بنا به ضرورت می‌توانند وارد فاز جدیدی از سوادآموزی شوند و به عنوان مثال مهارت‌های فناوری یا سواد رسانه‌ای را که در جهان همه چیز بر محور آن می‌گردد به مردم بیاموزند؟ حجت‌الاسلام والمسلمین عبدالحسین خسرو پناه، دبیرشورای عالی انقلاب فرهنگی در گفت‌وگو با «ایران» با اشاره به اینکه سطح سواد در جهان با تغییر رویه‌روست گفت: برای ارتقای سطح سواد و آموزش سواد رسانه‌ای و سواد در بحث حوزه مجازی و هوشمند، آیین‌نامه‌ای در حال تدوین است، اما باید مشخص شود اجرای آن به عهده سازمان نهضت سوادآموزی خواهد بود یا خیر.

خسرویپناه با تأکید بر ضرورت توجه به تعاریف جدید سواد گفت: سطح سواد در هر مرحله‌ای تعریف جدیدی پیدا می‌کند؛ یعنی اگر یک زمانی کسی خواندن و نوشتن نمی‌دانست و در این زمینه هیچ اطلاعاتی نداشت، به او بی‌سواد می‌گفتند. سپس این موضوع مطرح شد که اگر کسی نتواند از کامپیوتر استفاده کند، بی‌سواد است.

اما اکنون کسی که سواد رسانه‌ای نداشته باشد یا نسبت به فضای مجازی آگاهی نداشته باشد جزو بی‌سوادان تلقی می‌شود. البته تعاریف متعدد نباید ما را گرفتار این غفلت کند که سواد خواندن و نوشتن را رها کنیم- وی در این باره گفت: تعداد اندکی در جامعه هنوز سواد خواندن و نوشتن ندارند اما همین میزان اندک هم باید رفع شود یعنی ما حتماً باید سواد به معنای متعارف آن یعنی خواندن و نوشتن را جدی بگیریم.

ضرورت آموزش سواد رسانه در مدارس به صورت کارگاهی

خسرو پناه با اشاره به اینکه سواد رسانه‌ای باید در تمام مقاطع مدارس دانشگاه‌ها آموزش داده شود گفت:

سواد رسانه بسیار مهم است حتی پیشنهاد ما این بود که یک درس رسمی در آموزش و پرورش با موضوع سواد رسانه‌ای داشته باشیم و این درس یک درس شایع در همه مقاطع باشد. مثلاً کسی که در مقطع دکتری دانشگاه است باید سطح سواد رسانه‌ای او از این فضا در حد دکترا باشد. وی افزود: آموزش سواد رسانه باید در آموزش و پرورش و در دانشگاه‌ها در هر مقطعی به صورت کارگاهی وجود داشته باشد. زیرا موضوع سواد رسانه‌ای بحثی نیست که بگوییم چند اصطلاح را به صورت نظریه حفظ کنند، بلکه باید به صورت کارگاهی آموزش‌های لازم را ببینند. البته نقش صدا و سیما و خبرگزاری‌ها هم برای تقویت سواد رسانه مهم است. دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی در

پاسخ به این سؤال که آیا با این تفاسیر سازمان نهضت سوادآموزی نباید نسبت به فعالیت خود تغییر کاربری دهد و نباید اکنون یک مرحله سطح سواد را بالاتر ببرد، گفت: ما در ستاد تعلیم و تربیت، موضوعاتی مربوط به سواد و بیسوادای داریم. در حال حاضر یک آیین‌نامه جدید در این باره در حال تدوین است که برای ارتقای سطح سواد در بحث سواد رسانه‌ای و سواد در بحث حوزه مجازی و هوشمند است. ان‌شاءالله آیین‌آیین‌نامه‌به‌به‌شورای عالی خواهد آمد و مصوب خواهد شد، اما اینکه این کار را باید سازمان نهضت سوادآموزی به دوش بکشند یا نه، اجازه بدهید درباره آن صحبت نکنیم زیرا همه دستگاه‌ها باید در ارتقای سطح سواد رسانه مشارکت کنند.

فضای مجازی

اگر یک زمانی کسی خواندن و نوشتن نمی‌دانست و در این زمینه هیچ اطلاعاتی نداشت، به او بی‌سواد می‌گفتند. سپس این موضوع مطرح شد که اگر کسی نتواند از کامپیوتر استفاده کند، بی‌سواد است. اما اکنون کسی که سواد رسانه‌ای نداشته باشد یا نسبت به فضای مجازی آگاهی نداشته باشد یا نسبت به فضای مجازی آگاهی نداشته باشد جزو بی‌سوادان تلقی می‌شود

وی همچنین در این باره که فاصله میان والدین و دانش‌آموزان، به دلیل سطح سواد پایین والدین در زمینه فضای مجازی، در حال افزایش است و والدین نمی‌توانند روی فرزندان خود نظارت کنند و آموزش سواد رسانه‌ای و استفاده از فضای مجازی به والدین اهمیت دارد، گفت: این موضوع به سواد رسانه‌در خانواده برمی‌گردد. والدین اولویت اول‌شان تحصیل، سلامت و پوشاک فرزندانشان است در حالی که مسأله سواد رسانه بسیار مهم است. خیلی از والدین به خاطر مشغله‌هایشان یک کوشی موبایل به فرزندشان می‌دهند تا سرگرم شوند اما فکر نمی‌کنند که این سرگرمی بعدها چه تبعاتی خواهد داشت. بنابراین باید آموزش سواد رسانه‌ای به خانواده‌ها داده شود.

مدیرکل دفتر کل برنامه‌ریزی و توسعه اجتماعی جوانان وزارت ورزش و جوانان خبر داد راه‌اندازی ۳۱ مرکز جامع خدمات ازدواج و خانواده در کل کشور تا پایان سال

گزارش خبری

مهسا قوی قلب

خبرنگار

براساس آمارهای منتشر شده از مرکز پژوهش‌های مجلس مجموع افراد در سن ازدواج نزدیک به ۱۲ میلیون نفر است. از این رو به دلیل نزدیک شدن به بسته شدن پنجره جمعیتی، افزایش طرح‌ها و برنامه‌های مشوق ازدواج بیشتر از سالیان گذشته مورد توجه مسئولان این حوزه واقع شده است، هرچند که هنوز نتایج مورد نظر حاصل نشده و لزوم بازنگری برنامه‌ها اجتناب‌ناپذیر است. با اینکه در مورد کاهش هزینه‌های ازدواج در ابتدای زندگی مشترک فرهنگ‌سازی‌های زیادی انجام شده اما باز هم برای برخی خانواده‌ها، اجرای مراسم پر هزینه مهم است و همین امر مانعی است بر ازدواج بخشی از جامعه جوان.

مدیرکل دفترکل برنامه‌ریزی و توسعه اجتماعی جوانان وزارت ورزش و جوانان، درباره فعال کردن کمیته‌های سامان ازدواج در حوزه تسهیل ازدواج به «ایران» می‌گوید: چند محور در پیگیری قانون‌ها و سیاست‌ها موجود در حوزه تسهیل ازدواج وجود دارد و یکی از آنها زنده کردن کمیته‌های سامان ازدواج در شهرستان‌ها با راست فرمانداران است که در دو سال اخیر اتفاق افتاده است. گفتنی است، یکی از وظایف کمیته سامان ازدواج، سامان دادن امکانات، اعتبارات و فضاهایی است که در سطح شهرستان وجود دارد و می‌تواند در اختیار جوانان برای برگزاری مراسم ازدواج قرار گیرد.

مهدی متقی‌فر در زمینه صدور مجوز مراکز مشاوره تخصصی مراکز تسهیل شده و تعداد آنها در شهرستان‌ها افزایش داشته است.

فعالیت بیش از ۱۲۵ مرکز همسرگزینی

متقی‌فر درباره فعالیت مراکز که پیش از این با عنوان همسریابی فعال بودند، می‌گوید: مراکز همسرگزینی در دولت سیزدهم محقق شد و در حال حاضر بیش از ۱۲۵ مرکز توسط وزارت ورزش و جوانان ایجاد شده است. او درباره عملکرد این مراکز می‌گوید: میانگین در هر مرکز ۷۰۰ تا ۱۰۰۰ معرفی و برخی ۶۰ تا ۷۰ معرفی آمار داده‌اند. به اعتقاد من باید در این مورد فرهنگ‌سازی بیشتری صورت گیرد تا اعتمادسازی افزایش یابد. در سال‌های گذشته این مراکز به صورت سایت و اپلیکیشن فعالیت می‌کردند ولی در این دوره، فیزیکی شده و تحت نظارت و دارای تأییدیه از وزارت ورزش و جوانان هستند.

مدیرکل دفتر کل برنامه‌ریزی و توسعه اجتماعی جوانان وزارت ورزش وجوانان با اشاره به اینکه بیش از ۶۵۰ مرکز مشاوره تخصصی ازدواج و خانواده هم در سراسر کشور مشغول فعالیت و خدمات‌رسانی هستند، اظهار می‌دارد: مجوز این مراکز نیز توسط وزارت ورزش و جوانان صادر می‌شود.

اجتماعی

مرور

تأکید بر آموزش زبان فارسی در مهدهای کودک

رئیس سازمان ملی تعلیم و تربیت کودک با تأکید بر زبان فارسی و پرهیز از آموزش زبان و فرهنگ خارجی در کودکان‌ها گفت: ممنوعیت آموزش زبان‌های خارجی در مدارس موضوع جدیدی نیست و پیش‌تر هم وجود داشته است. بر اساس ضوابط، آموزش زبان خارجی و برگزاری مراسم‌هایی با ترویج فرهنگ خارجی در مهدهای کودک تخلف است. به گزارش ایرنا، مجتبی همتی‌فر درباره دلیل ممنوعیت زبان‌های خارجی در مهدهای کودک اظهار کرد: تأکید و یادآوری می‌کنیم که در قبال زبان خارجی در نظام آموزشی، سیاستی وجود دارد که باید از دوره متوسطه آغاز شود. بر این اساس آموزش زبان خارجی در دوره ابتدایی و پیش از آن یعنی پیش‌دبستان و اوان کودکی نباید جزو آموزش رسمی قرار گیرد چراکه زبان فارسی در این دوره اهمیت بیشتری دارد.

رئیس سازمان ملی تعلیم و تربیت کودک ادامه داد: باید پایه‌های زبان فارسی فرزندان در اوان کودکی و پیش‌دبستان تقویت شود بخصوص اینکه با مسأله دو زبانه بودن در برخی از مناطق مواجه هستیم.

همتی‌فر یادآور شد: پیش‌تر هم اگر مجموعه‌ای وارد آموزش زبان انگلیسی شده و مهد دو زبانه‌ای وجود داشته، خطا و به دلیل حداقل نظارت کافی بوده است، یعنی ممنوعیت جدیدی نیست.

۲۰ درصد از دانش‌آموزان ترک تحصیلی مناطق عشایری به مدرسه بازگشتند

به گفته مدیرکل دفتر توسعه عدالت آموزشی و آموزش عشایر وزارت آموزش و پرورش، امسال ۲۰ درصد از تعداد کل دانش‌آموزان بازمانده از تحصیل و ترک تحصیل شناسایی شده در مناطق عشایری به مدرسه بازگشته‌اند.

به گزارش ایسنا، علی تیرگیر، درخصوص اقدامات انجام شده برای جذب دانش‌آموزان بازمانده از تحصیل مناطق عشایری اظهار کرد:

اولین کاری که برای مقابله با بی‌سوادی باید انجام می‌دهد، شناسایی دانش‌آموزان بازمانده از تحصیل بود.

مدیرکل دفتر توسعه عدالت آموزشی و آموزش عشایر وزارت آموزش و پرورش با بیان اینکه تمام تلاش ما بازگشت دانش‌آموزان بازمانده از تحصیل به مدرسه است، درباره اقدامات انجام شده برای جذب این دسته از دانش‌آموزان و آموزش آنها در سال جاری توضیح داد: امسال با اقداماتی نظیر توسعه مدارس عشایری در مناطق عشایری توانستیم نزدیک به ۲۰ درصد این دانش‌آموزان را جذب کنیم و با ارائه مشوق‌هایی به این دانش‌آموزان که بنا به هر دلیل ترک تحصیل کرده بودند، آنان را به مدرسه بازگردانیم.

معاون شهردار تهران:

روش‌های نوین برف‌زدایی جای نمک و ماسه را می‌گیرد

معاون فنی و عمرانی شهرداری تهران از به کارگیری روش‌های جدید برای برف‌زدایی پل‌های سواره‌رو در پایتخت خبر داد و گفت: در صورت تأیید این روش‌ها دیگر در زمان بارندگی از نمک و شن و ماسه استفاده نخواهد شد.

به گزارش ایسنا، هادی حق‌بین، با اشاره به برگزاری جلساتی با معاون خدمات شهری شهرداری تهران گفت: معاون خدمات شهری به دنبال آن است که با یک برنامه مشخص، مایع «استات منیزیم» یا موارد مشابه را جایگزین نمک و شن کند؛ ولی قطعاً یکباره نمی‌تواند این اتفاق را رقم بزند. چراکه در زمان بارش باید سرعت کار را بالا ببرند و به همین دلیل از شن و نمک استفاده می‌کنند.

وی در این باره توضیح داد: موضوع نمک و شن در روفی همیشه مورد انتقاد بوده است؛ هم به لحاظ زیست محیطی و هم به لحاظ آسبایی که به رویه آسفالت و سازه‌های مجاور و جداول می‌رساند و باعث فرسایش و فرسودگی سازه‌ها می‌شود. بر همین اساس، استفاده از تکنولوژی‌های روز را در پل‌ها در دستور کار قرار دادیم.

به گفته معاون شهردار تهران پل‌۹B در بزرگراه آیتش یک دوربین‌گردان غیرمسطح است که به دلیل شرایط متقطه در اولویت اجرایی قرار گرفت.

سلامت

مردان به فکر سلامتشان نیستند

فقط ۳ درصد مردان ایرانی هیچ عامل خطری برای ابتلا به بیماری‌های مزمن غیرواگیر ندارند

مردان نسبت به زنان بیشتر در معرض فاکتورهای خطر محیطی و شغلی هستند و بی‌رغبتی آنها برای مراجعه به پزشک و انجام روند درمان بیماری باعث شده که مرگ و میرشان رو به افزایش باشد. به گزارش ایرنا، فقط سه درصد مردان ایرانی هیچ عامل خطری در شیوه زندگی خود برای ابتلا به بیماری‌های مزمن غیرواگیر از قبیل سکته قلبی و مغزی و سرطان‌ها ندارند. حدود نیمی از مردان مبتلا به چاقی یا اضافه وزن هستند. چاقی شکمی در مردان بالاتر از زنان است که یک عامل خطر مهم بیماری قلبی عروقی محسوب می‌شود. حدود ۸۹ درصد مردان الگوی تغذیه مناسبی ندارند و کمتر از پنج واحد میوه و سبزی در روز مصرف می‌کنند. ۱۸ درصد مردان فشارخون بالا، ۱۳ درصد قند خون بالا و ۲۵ درصد، کلسترول خون بالا دارند.

مردان ۲ برابر بیش از زنان به علت حوادث فوت می‌کنند؛ ۹۵ درصد از حوادث شغلی منجر به مرگ در مردان رخ می‌دهد. میزان مرگ و میر ناشی از مصرف سیگار در مردان حدود سه برابر زنان است. مردان هنگام بیماری، کمتر به پزشک مراجعه می‌کنند.

بر اساس این گزارش، سوختگی ۴۰۷ درصد مرگ‌های غیرطبیعی در ایران را شامل می‌شود که در مردان ۱۰۲ برابر زنان رخ می‌دهد؛ غرق شدگی ۲۰۴ درصد مرگ‌های غیرطبیعی در ایران را شامل می‌شود و مردان ۶۰۷ برابر بیشتر از زنان دچار غرق شدگی می‌شوند. برق‌گرفتگی ۲ درصد مرگ‌های غیرطبیعی در ایران را شامل می‌شود و در مردان ۷۰۶ برابر زنان است.

مسومیت با منوکسید کربن ۱۰۷ درصد مرگ‌های غیر طبیعی در ایران را شامل می‌شود و در مردان ۳ برابر زنان رخ می‌دهد.

مطالعات نشان می‌دهد که مردان نسبت به زنان از سلامت کمتری برخوردارزند، روش‌های زندگی نادرست‌تری دارند و به سلامت خود نیز کمتر اهمیت می‌دهند این همچون باعث است که با رعایت نکاتی نه چندان سخت، می‌توانند علاوه بر تضمین زندگی امروز، پیروی همراهِ با سلامت پیش رو داشته باشند. برخی از پزشکان بر این باورند که مشکلات اقتصادی و پیامدهای ناشی از بیکاری، مشکلات فرهنگی و اجتماعی، مشکلات خانوادگی، نبود تأمین اجتماعی مؤثر، ضعف مدیریت کلان اجتماعی همراه با مشکلات زیست محیطی ازجمله مهم‌ترین دغدغه‌های فکری مردان محسوب می‌شود، به گونه‌ای که همچون یک بازآزنده فکری مانع از پرداختن آنان به امر سلامت خود شده است.

به گفته آنان، البته در مواردی هم، تصور قوی بودن و پنهان کردن ضعف ناشی از بیماری در میان مردان، باعث می‌شود تا آخرین لحظه از بیماریشان غافل بمانند و زمانی به فکر درمان بیفتند که زمانی راه نجات باقی مانده است.

۳۳ علت از ۴۰ مردان شایع‌تر است در دنیا در مردان شایع‌تر است

حسین فرشیدی، معاون بهداشت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در این زمینه گفت: در حال حاضر امید به زندگی در زنان ۷۶ سال و در مردان ۷۵ سال است و سال‌های از دست رفته سلامتی به عنوان شاخص تندرستی به دلیل ابتلا به بیماری یا ناتوانی، در مردان بیشتر است.

وی با بیان اینکه مردان باید به سلامت جسمی خود بیشتر اهمیت بدهند، افزود: بررسی علت‌های مرگ نشان می‌دهد که از ۴۰ علت اصلی مرگ در دنیا ۳۳ علت آن در مردان شایع‌تر است که از جمله آن می‌توان به بیماری‌های قلبی، تصادفات، افزایش بیماری‌های ریوی، سکته مغزی و سیروز کبدی اشاره کرد. فرشیدی با تأکید بر اینکه افزایش آگاهی و تشویق مردان برای مراجعه به مراکز درمانی برای اطمینان از سلامت خود امری ضروری است، گفت: با آگاه‌سازی و آموزش می‌توان از بیماری‌های شایع در مردان پیشگیری کرد و رسانه‌ها نیز باید در این زمینه کمک رسان باشند.

